

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 137/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. F., K., vo veci namietaného porušenia čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 10 C 137/02 z 31. augusta 2007, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co 95/07 z 28. apríla 2008 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 86/2010, 6 Cdo 87/2010 z 21. decembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2011 doručená sťažnosť J. F. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd

prvého stupňa“) sp. zn. 10 C 137/02 z 31. augusta 2007 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) sp. zn. 11 Co 95/07 z 28. apríla 2008 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 86/2010, 6 Cdo 87/2010 z 21. decembra 2010.

2. Zo sťažnosti a z priložených listinných dokladov vyplýva, že sťažovateľ vystupoval v pozícii žalovaného v konaní pred okresným súdom o zaplatenie 9 460 Sk. Okresný súd rozsudkom z 31. augusta 2007 rozhodol, že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobkyni žalovanú sumu s príslušenstvom.

Podľa sťažovateľa „Okresný súd Košice I, vo veci žaloby pojednával dva krát... Po dokazovaní, na konci pojednávania, druhého, dňa 25. 6. 2006 sudca, na základe zhodnotenia dôkazov a oznámenia žalobkyni, že nesúhlasí s vykonaním overenia pravosti podpisov na pracovnej zmluve, na ktorej bola žaloba založená, aj pravosti podpisov na dohode a pracovnom posudku súdnym znalcom verejne vyhlásil, že žalobu zamietla. Zdôvodnil, že žalobu zamietla pre nedôveryhodnosť predloženej pracovnej zmluvy a predložených listín. ...

Okresný súd Košice I, po 443 dňoch, dňa 31. 8. 2007 vydal písomný rozsudok, ktorý podľa súdu mal a má byť písomným rozsudkom z ukončeného súdneho konania dňa 15. 6. 2006. Sťažovateľ dôvodí že vydaný písomný rozsudok podľa zákonov, Ústavy SR a Európskeho dohovoru o základných právach a slobodách je neplatnou právnou listinou. Neplatnou preto, že výrok o žalobe je v rozpore s verejne vyhláseným rozsudkom dňa 15. 6. 2008 na konci pojednávania po zhodnotení dôkazov, za prítomnosti účastníkov a svedka. Verejne vyhlásený rozsudok žalobu zamietol. Dodatočne vyhotovený písomný rozsudok, po 443 dňoch od ukončenia súdneho konania žalobu uznal. ...

Súdom vydaný písomný rozsudok nebol vydaný na základe súdneho konania. Vec, ktorej sa rozsudok týka nebola verejne prejednaná. Porušením zákonov nie je preukázané, že súd konal nestranne, nezávisle, bez diskriminácie a v zmysle zákonom stanovených postupov...“.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Zrušil písomný rozsudok Okresného súdu Košice I, vydaný dňa 31. 8. 2007 vo veci žaloby podanej dňa 4. 2. 2002, sp. zn. 10 C /137/2002. Pre dôvody porušenia dohovoru o základných právach a slobodách, Ústavy SR a zákonov.

Okresnému súdu Košice bola uložená povinnosť, vydať písomný rozsudok podľa verejne vyhláseného rozsudku po ukončení dokazovania, na konci pojednávania dňa 15. 6. 2006.

Boli nahradené škody spôsobené nezákonným postupom súdu, podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR...“

4. Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie, v ktorom okrem iného uviedol že *„Súd... na poslednom konaní žalobkyni oznámil, že ak do stanoveného termínu nepredloží iné doklady, žalobu zamietne.“* Krajský súd rozsudkom sp. zn. 11 Co 95/07 z 28. apríla 2009 napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil.

5. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie *„z dôvodov podľa § 237 písm. d), e), f)“* Občianskeho súdneho poriadku, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Cdo 86/2010, 6 Cdo 87/2010 odmietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že *„Ak je súdne konanie postihnuté niektorou, z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238, resp. § 239 O. s. p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu neboli vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a) až g) O. s. p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesné nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom,*

či konania súdom nesprávne obsadeným. Existencia niektorej z vyššie uvedených vád však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu vylučuje ustanovenie § 238 ods. 5 O. s. p.; prípustnosť dovolania napádajúceho uznesenie druhostupňového súdu nevyplýva z ustanovenia § 239 O. s. p. Keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolania žalovaného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c) v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolania smerujúce proti rozhodnutiam vo veci, v ktorej je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutými rozhodnutiami odvolacieho súdu z hľadiska ich vecnej správnosti.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

7. Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 10 C 137/02 a krajským súdom pod sp. zn. 11 Co 95/07, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal krajský súd v odvolacom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Rovnako proti rozsudku krajského súdu z dôvodov uvádzaných sťažovateľom [„z dôvodov podľa § 237 písm. d), e), f)“ pozn.] bolo možné podať dovolanie, o ktorom rozhodoval najvyšší súd. Aj táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu.

8. Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému najvyšším súdom pod sp. zn. 6 Cdo 86/2010, 6 Cdo 87/2010. Túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri

uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

9. Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd dostatočne, resp. vyčerpávajúco vysporiadal s námietkami uvedenými v dovolaní podanom sťažovateľom. Závery najvyššieho súdu sú presvedčivé a v plnom rozsahu zodpovedajú ustálenej praxi najvyššieho súdu pri posudzovaní prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Ústavný súd preto nevidí žiaden dôvod, aby do týchto záverov zasiahol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2011